

Daljnovodi in zdravje

25. septembra 2014 je na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani potekal strokovni seminar na temo Daljnovodi in zdravje – Problematika umeščanja elektroenergetskih sistemov v prostor, ki so ga organizirali Inštitut za neionizirna sevanja, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Uprava za varstvo pred sevanji in Fakulteta za elektrotehniko. Predavatelji in strokovnjaki so izhajali s področij elektrogospodarstva, iz vladnih služb, stroke in civilne iniciative. Predstavili so svoja stališča in argumente.

Udeleženci seminarja med predavanji

Tematika seminarja je bila usmerjena na pregled in razlago, kako elektroenergetski sistemi vplivajo na ljudi. Dandanes je vsakomur jasno, da so ti sistemi za normalno delovanje družbe nujno potrebni. Pri njihovem umeščanju v prostor in delovanju pa je potrebno zagotoviti, da ne bi negativno vplivali na zdravje ljudi. Pri ugotavljanju vplivov na zdravje je pomembno, da je domneva o povezanosti škodljivega dejavnika

in zdravstvenih posledic biološko in tehnično smiselna in izhaja samo iz znanstveno potrjenih učinkov. Problematika elektromagnetnih sevanj je zato urejena s sprejemanjem mejnih vrednosti, ki določajo, kolikšne so še dopustne vrednosti elektromagnetnih sevanj v okolju. Ob upoštevanju vseh dosedanjih podatkov in raziskav lahko zaključimo, da lahko pride do akutnih negativnih posledic za zdravje ljudi v primeru, ko

sevalne obremenitve presežejo mejne vrednosti. Obenem pa velja, da izpostavljenost elektromagnetnih sevanj, ki je nižja od mejnih vrednosti, določenih z domačo zakonodajo, nima potrjenih negativnih vplivov na zdravje.

Po uvodnem nagovoru je predstavnik Direktorata za energijo z Ministrstva za infrastrukturo in prostor predstavil obstoječe daljnovodno omrežje v Sloveniji in vizijo njegove razširitve v bodoče, predstavnica Direktorata za prostor na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor pa je predstavila postopke umeščanja elektroenergetskih sistemov v prostor. Za zaključek sekcije je predstavnik ELES-a predstavil primere dobre prakse umeščanja daljnovodov v okolje.

V drugem delu seminarja sta strokovnjaka z Inštituta za neionizirna sevanja predstavila dve zanimivi tematici: izpostavljenost človeka nizkofrekvenčnim poljem v vsakdanjem življenju in vpliv nizkofrekvenčnih polj na otroke. Na zaključku sekcije je predstavnik Fakultete za elektrotehniko predstavil možne interakcije nizkofrekvenčnih polj s človekom in pričakovane posledice.

V tretji, najobsežnejši sekciji je strokovnjak Nacionalnega inštituta

Predavanje mag. Iztoka Petriča o pogledih Civilne iniciative na umestitev daljnovodov v prostor in njihov vpliv na ljudi

za javno zdravje prikazal pregled možnih vplivov na zdravje človeka, kar je podkrepil s pregledom izsledkov raziskav po svetu. Sledila je predstavitev sodelavke Onkološkega inštituta glede možnih vplivov nizkofrekvenčnih polj na pojav rakavih obolenj. V nadaljevanju je sodelavec Fakultete za elektrotehniko predstavil, kako so se določale meje in kakšne so mejne vrednosti dovoljenih elektromagnetnih sevanj. Obenem je razložil načelo previdnosti pri gradnji elektroenergetskih sistemov. Sledilo je predavanje predstavnika Civilne

inicijative, ki se je dotaknil predvsem znanstvene negotovosti na področju vplivov elektromagnetnih sevanj na zdravje, saj tveganja še ni mogoče izključiti ali potrditi. Človeku, ki se znajde pred dejstvom, da se v bližini njegovega doma načrtuje gradnja visokonapetostnega daljnovoda, se zato porajajo dvomi in se upravičeno sprašuje, kakšno podporo mu pri tem nudita država in stroka. Poudaril je, da je pri delovanju elektroenergetskih sistemov vedno potrebno vzeti v zakup sledeče dejstvo: na eni strani ljudje (manjšina) v bližini daljnovodov no-

sijo posledice vplivov, da lahko na drugi strani celotna družba (večina) koristi električno energijo.

Za zaključek je predstavnik iz podjetja SPEM Komunikacije predstavil zelo zanimiv vidik, kako ubrati pravo strategijo, da različne strani z različnimi pogledi na koncu najdejo rešitev, sprejemljivo za vse udeležene.

Več o dogodku si lahko prebereta na: <http://www.inis.si/index.php?id=357>.

*Dr. Mihael Debevec
UL, Fakulteta za strojništvo*

INTRONIKA
SLOVENIA

28.-30.01.2015, www.icm.si

SPONZOR
ELEKTRO POJ

Mednarodni sejem za industrijsko in profesionalno elektroniko ...
International Trade Fair for Industrial and professional electronic ...

ZMAGOVALNI TIM

**Novost izumiteljev mehatronike®:
novi krmilnik DX200 z novimi
roboti MOTOMAN**

Uspešni timi odlično delujejo skupaj, izkoriščajo prednosti vsakega posameznika in spretno uporabljajo prava orodja.

Tako delujejo tudi novi roboti MOTOMAN z novim krmilnikom DX200 podjetja YASKAWA, ki vašemu sistemu pomagajo do odličnosti. Integriran varnostni krmilnik, enostavno programiranje in funkcijski paketi, vezani na določeno aplikacijo, zagotavljajo možnost številnih rešitev in zmagovit rezultat.

YASKAWA

YASKAWA Slovenija d.o.o.
T: + 386 (0)1 83 72 410
www.yaskawa.eu.com